

jaren werd geconfronteerd en uit de aanbevelingen die in dat verband door verschillende (parlementaire onderzoeks)commissies werden geformuleerd.

Het codificatieproject omvat een voorontwerp van wet dat de algemene principes bevat, alsook twee uitvoeringsbesluiten, namelijk een koninklijk besluit dat de noodplanning en het beheer van noodsituaties op gemeentelijk en provinciaal niveau verder organiseert (i.e. een actualisatie van het koninklijk besluit van 22 mei 2019) en een koninklijk besluit dat het geactualiseerd nationaal noodplan vaststelt (i.e. een herschrijving van het koninklijk besluit van 31 januari 2003).

B. BESPREKING

Algemeen: Bevoegdheid

De “beleidscoördinatie van de noodsituatie” is volgens de Raad van State te beschouwen als een aspect van de (residuaire) federale bevoegdheid inzake civiele veiligheid en/of civiele bescherming¹.

De Raad van State en de bijzondere wetgever erkennen ook dat het “crisisbeleid” niet uitsluitend tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort en dat het aan elke overheid toekomt om binnen de grenzen van haar eigen materiële bevoegdheid een crisis te bestrijden².

Daaruit leidt de Raad van State het standpunt af dat de federale coördinatiebevoegdheid niet ruim mag worden geïnterpreteerd en dat de federale overheid daaruit niet de bevoegdheid put om bevoegdheden van de deelstaten over te nemen of de deelstaten verplichtingen op te leggen over de wijze waarop hun bevoegdheden dienen uit te oefenen. De uitoefening van de federale coördinatie-bevoegdheid kan er slechts toe strekken om de activiteiten die de verschillende bevoegde overheden inzake het crisisbeheer uitoefenen te “coördineren” door bv. overlegorganen te creëren waaraan de verschillende overheden uitgenodigd worden om deel te nemen.

Volgens de memorie van toelichting, is dat laatste een van de doelstellingen van het wetsontwerp: de basis leggen voor de samenwerking met de gefedereerde entiteiten dat in een later stadium nog verder zou kunnen worden verduidelijkt en versterkt in de vorm van samenwerkingsakkoorden.

In het wetsontwerp wordt de betrokkenheid van de deelstaten vormgegeven door de mogelijkheid voor de federale overheid om de samenstelling van bepaalde organen die een rol spelen in het crisisbeheer, samen te stellen met toepassing van **artikel 92ter BWHI**.

Artikel 92ter, eerste lid, bepaalt:

“Bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na akkoord van de bevoegde Regeringen, regelt de Koning de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen en de Gewesten, naargelang van het geval, in de beheers- of beslissingsorganen van de nationale instellingen en organismen, onder meer met een adviserende en controlerende taak, die Hij aanduidt.”

Dat is het geval voor:

- 1° de gemeentelijke, provinciale en nationale veiligheidscellen, de gemeentelijke en provinciale coördinatiecomités en de nationale crisiscellen (artikel 8)
- 2° de sectorale overheden (artikel 11).

Maar van de mogelijkheid om de vertegenwoordiging van de deelstaten bij KB te verankeren, wordt geen gebruik gemaakt in de voorliggende ontwerpen:

¹ advies 68.936 van 7 april 2021, randnummer 44

² O.m advies 68.936 van 7 april 2021, randnummer 45 en Parl.St., Senaat, 2013-2014, nr. 5-2232/5, p. 248-249.

////////////////////////////////////

bespreking, die zich vandaag reeds manifesteren, komt in de beschikkingen uit het voorontwerp geen antwoord.

Dit artikel bepaalt ook de aanduiding, rol en plaats van de referentiepersoon inzake herstel. Deze fase, de nazorg- of herstelfase, kan bij uitstek gelinkt worden aan deelstaatbevoegdheden. Niettemin is de referentiepersoon het aanspreekpunt van de federale minister van binnenlandse zaken na de opheffing van de federale fase. Deze tekst sluit niet uit dat het eigenlijke herstel alsnog bij de deelstaten terecht komt. Hoewel het aan te bevelen is tijdig de herstelfase voor te bereiden, geldt ook hier dat een tijdige betrokkenheid van de deelstaten noodzakelijk is. Ook hier kan verwezen worden naar de noodzaak van samenwerkingsakkoorden in plaats van een unilaterale federale aanpak. Zeker in het licht van de toepassing van het *'build back better'-principe*.

Art. 7

Bij de opdrachten beschreven in dit artikel wordt ook beroep gedaan op inbreng vanuit de deelstaten. We wensen te benadrukken dat het voor de deelstaten in het algemeen van belang is voldoende betrokken te worden bij deze opdrachten, ook wat kader, context en informatiedeling betreft. Zoals eerder aangehaald moet de gehele risicocycclus beschouwd worden. Preventie kan hier niet buiten worden gelaten. Preventie is een essentiële schakel van de risicocycclus. Daarnaast voeren de deelstaten deze opdrachten ook intern uit in het kader van hun eigen materiële bevoegdheden. Het is van belang dat dit alles voldoende op elkaar afgestemd is.

Art. 8

Dit artikel vermeldt de techniek van artikel 92ter BWHI. We stellen vast dat deze echter niet gebruikt wordt in de besluiten die samen met het wetsontwerp bezorgd werden.

Art. 11

Artikel 11 duidt aan in welke domeinen een sectorale overheid wordt aangeduid door de Koning. We stellen vast dat een aantal van deze domeinen grotendeels of zelfs exclusief tot de materiële bevoegdheid van de deelstaten behoren.

De vraag stelt zich in welke mate de toepassing van artikel 92ter BWHI, dat in essentie de deelstaten kan verplichten deel uit te maken van de beheers- of beslissingsorganen van de nationale instellingen, een rechtsgrond kan zijn om instellingen op te richten die ten dele of exclusief deelstaatbevoegdheden behelzen.

Art. 12

Dit artikel regelt de taken en opdrachten van de sectorale overheden of laat deze de uitwerking van nadere regels over aan de Koning. Dit hangt samen met de vraag naar de rechtsgrond voor het oprichten van deze sectorale overheden.

Gelet op de reeds geschetste algemene problematiek van het ontbreken van een globaal kader voor de gehele risicocycclus, wijzen wij op gelijkaardige problemen die zich zullen stellen op sectorniveau.

Terugkoppeling naar en informatiedeling met het NCCN en de gouverneurs zou voorzien worden. Een terugkoppeling naar de materieel bevoegde overheid, die ook bevoegd is voor de operationale werking binnen deze sectoren, komt echter niet in de teksten voor.

Art. 13

////////////////////////////////////

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° Een positief advies te geven op voorwaarde dat de opmerkingen en bedenkingen uit punt 2.B. ondervangen worden door het gelijktijdig afsluiten van de nodige samenwerkingsakkoorden om de optimale werking en coördinatie tijdens een crisis te kunnen garanderen.
- 2° minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan Jambon

////////////////////////////////////